

हवामानावर आधारित कृषि सल्ला (ठाणे जिल्हा)

(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली आणि भारत मौसम विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने)

फोन नं.: (०२३५८) २८२३८७

ई-मेल: dpl.amfu@gmail.com

अंक ०८/२०२१

दिनांक २५/०१/२०२१

कालावधी ५ दिवस

डॉ. प्रशांत बोडके,
विभाग प्रमुख,
कृषिविद्या विभाग
९४२०४१३२५५

डॉ. विजय मोरे,
नोडल ऑफिसर,
कृषिविद्या विभाग
९४२२३७४००१

डॉ. शितल यादव,
तांत्रिक अधिकारी
कृषिविद्या विभाग
८३७९९०११६०

मागील हवामान आठवडा सारांश (दिनांक १९/०१/२०२१ ते २५/०१/२०२१)							हवामानाचे घटक	हवामान पूर्वानुमान (दिनांक २६/०१/२०२१ सकाळी ८:३० पासून ३०/०१/२०२१ सकाळी ८:३० वाजेपर्यंत)				
(स्त्रोत: हवामान वेधशाळा, ठाणे)								(स्त्रोत: प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई)				
१९/०१	२०/०१	२१/०१	२२/०१	२३/०१	२४/०१	२५/०१		२६/०१	२७/०१	२८/०१	२९/०१	३०/०१
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	-	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
३३.४	३३.०	३३.८	३२.०	३३.०	-	-	कमाल तापमान (अं.से)	३१	३०	३१	३१	३२
१९.०	२१.२	२०.२	१९.०	१८.०	-	-	किमान तापमान (अं.से)	१६	१७	१७	१८	१८
०	०	०	०	०	-	-	मेघाच्छादन (ऑक्टा)	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र
६४	६०	६२	६५	७४	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता	७०	६८	६८	६८	६६
४४	४६	५०	५९	५९	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता	५९	५५	५३	५०	५०
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	-	-	वाऱ्याचा वेग(किमी/तास)	७	६	७	८	७
शांत	शांत	शांत	शांत	शांत	-	-	वाऱ्याची दिशा	ई.पू.	पू.	आ	ई.	ई.पू.

हवामान सारांश / ईशारा

हवामान अंदाज	प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार ठाणे जिल्ह्यात हवामान कोरडे राहून दिनांक २८ ते ३० जानेवारी, २०२१ दरम्यान कमाल आणि किमान तापमानात क्रमशः वाढ संभवते.
--------------	--

हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला

पिक	अवस्था	कृषि सल्ला
आंबा	मोहोर अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> बाँगे फुटण्याच्या अवस्थेत असलेल्या आंब्यावर तुडतुड्यांचा, फुलकिडीचा आणि भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने कीड व रोगाच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडासायहॅलोथीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. + हेक्झाकोनाझोल ५% प्रवाही ५ मि.ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. मोहोर फुटलेल्या आंबा बागेमध्ये मोहोरावर तुडतुडे, मिजमाशी इ.किडींचा तसेच भुरी रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने मोहोर फुलण्यापूर्वी तुडतुडे आणि मिजमाशीच्या नियंत्रणासाठी इमिडाक्लोप्रीड १७.८ टक्के प्रवाही ३ मि.ली. प्रति १० लिटर पाणी आणि भुरी रोगाच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के हेक्झाकोनाझोल ५ मि. ली. किंवा पाण्यात विरघळणारे ८० टक्के गंधक २० ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (टीप: मोहोर नुकताच फुलत असताना ते फलधारणा होईपर्यंत किटकनाशकाची फवारणी टाळावी. फवारणी करणे गरजेची असल्यास बागेतील परागीकरण करणाऱ्या कीटकांवर होणारा परिणाम टाळण्यासाठी परागीकरणाचा कालावधी वगळून सकाळी ९.०० ते १२.०० किंवा सायंकाळी ३.०० वाजल्यानंतर फवारणी करावी.) या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. शिफारशीत दिलेली कीटकनाशकाची/बुरशीनाशकाची मात्रा ही मनुष्यबळाने वापरण्यात येणाऱ्या

		पंपासाठी आहे.
काजू	मोहोर ते फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> • मोहोर अवस्थेत असलेल्या काजू पिकावर ढेकण्या व फुलकिडींचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने किडींच्या नियंत्रणासाठी मोहोर फुटण्याच्या वेळी प्रोफेनोफॉस ५० टक्के प्रवाही १० मि.ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी तसेच फळधारणा झालेल्या काजूच्या फळांवर ढेकण्या व फुलकिडींचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने किडींच्या नियंत्रणासाठी लॅम्बडा सायहॅलोथ्रीन ५ टक्के प्रवाही ६ मि.ली. किंवा असिटामिप्रिड २० टक्के एसपी ५ ग्रॅम प्रति १० लि. पाण्यात मिसळून फवारणी करावी. (सदर कीटकनाशकास लेबल क्लेम नाहीत). या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात. • टीप: ढेकण्या किड सकाळी आणि संध्याकाळच्या वेळेस सक्रीय असल्याने किडींच्या प्रभावी नियंत्रणासाठी फवारणी शक्यतो सकाळी १०.०० पूर्वी किंवा सायंकाळी ४.०० वाजल्यानंतर करावी. या अगोदर फवारणी घेतली असल्यास किड व रोगाच्या प्रादुर्भावाकडे झाडाचे निरीक्षण करावे आणि प्रादुर्भाव दिसून आल्यास उपाय योजना कराव्यात.
नारळ	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> • नारळावर गेंड्या भुंग्याचा प्रादुर्भाव शेंड्यामध्ये येणाऱ्या नवीन कोंबावर दिसून येतो. अशा किडग्रस्त माडांच्या शेंड्याजवळ छिद्रे पडलेली दिसतात व नवीन येणारी पाने त्रिकोणी कापल्यासारखी दिसतात. या भुंग्याची पैदास ही शेणखताच्या खड्ड्यात होत असल्याने बागेजवळ शेणखताचे खड्डे असल्यास अशा खड्ड्यात दर दोन महिन्यांनी १.५ टक्का क्लोरोपायरीफॉसची भुकटी मिसळावी (सदर कीटकनाशकास लेबल क्लेम नाही.). तसेच उपद्रव झालेल्या माडांच्या नवीन सुईतून तारेच्या हुकाने भुंगे बाहेर काढून नष्ट करावेत आणि सुईत सुमारे २५ ग्रॅम १.५ टक्का क्लोरोपायरीफॉसची भुकटी आणि बारीक वाळू यांचे १ : १ या प्रमाणात केलेले मिश्रण भरावे. नारळ बागेतील सुकलेल्या झावळ्या, पालापाचोळा, गवत काढून बागेत स्वच्छता ठेवावी जेणेकरून नारळावरील गेंडाभुंगा या किडींच्या नियंत्रण होण्यास मदत होईल. किडींच्या सर्वेक्षणासाठी बागेत गेंडा भुंग्याचा गंध सापळा लावावा.
चिकू	फळधारणा	<ul style="list-style-type: none"> • चिकूला खते द्यावयाची राहिली असल्यास खताची मात्रा देवून पूर्ण करावीत. चिकूच्या १ वर्षांच्या प्रती कलमास ५ किलो शेणखत, १५० ग्रॅम युरिया, ४५० ग्रॅम सिंगल सुपर फोस्फेट आणि १५० ग्रॅम म्युरेट ऑफ पोटश खताचा दुसरा हप्ता कलमाच्या विस्ताराच्या थोडीशी आत बांगडी पद्धतीने चरात देवून चर बुजवून घ्यावा. पहिल्या वर्षी दिलेल्या खताच्या मात्रेच्या दुसऱ्या वर्षी दुप्पट, तिसऱ्या वर्षी तिप्पट या प्रमाणे वाढवून २० वर्षा पर्यंत २० पट खताचा हप्ता द्यावा. २० वर्षांनंतर प्रती कलमास १०० किलो शेणखत, ३ किलो युरिया, ९ किलो सिंगल सुपर फोस्फेट आणि ३ किलो म्युरेट ऑफ पोटश खताचा दुसरा हप्ता देण्यात यावा.
वाल	फुलोरा ते शेंगा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • वाल पिकामध्ये शेंगा पोखरणारी अळी व घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असून किडींचा प्रादुर्भाव सुरुवातीला कोवळ्या कळ्यावर दिसून येतो व नंतर शेंगामध्ये शिरून कोवळ्या दाण्यांवर उपजीविका करते. किडींचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी किडग्रस्त शेंगा काढून नष्ट कराव्यात व ५ टक्के निबोळी अर्क किंवा क्विनोलफॉस २५ टक्के प्रवाही २० मि. ली. किंवा डायमेटोएट ३० टक्के प्रवाही २० मि. ली. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून १५ दिवसांच्या अंतराने दोन फवारण्या कराव्यात. तसेच शेतामध्ये पक्षी थांबे उभारावे.
वेलवर्गीय भाजीपाला	फुलोरा ते फळधारणा अवस्था	<ul style="list-style-type: none"> • वेलवर्गीय भाजीपाला पिकामध्ये केवडा रोगाचा प्रादुर्भावामुळे पानांवर पिवळसर तपकिरी रंगाचे ठिपके दिसून येत असल्यास नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पाने काढून नष्ट करावीत व मॅन्कोझेब किंवा झायनेब २.५ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी या प्रमाणात १० ते १५ दिवसांच्या अंतराने फवारणी करावी. • वेलवर्गीय पिकामध्ये फळमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येण्याची शक्यता असल्याने फळमाशीच्या नियंत्रणासाठी पिकामध्ये फुले येण्यास सुरुवात झाल्यापासून शेतामध्ये प्रती एकरी दोन 'क्यु ल्युर' रक्षक सापळे लावावेत. वेळोवेळी किडग्रस्त फळे गोळा करून नष्ट करावीत.
सदर कृषि सल्ला पत्रिका डॉ. बाळासाहेब सावंत कोंकण कृषि विद्यापीठ, दापोली येथील ग्रामीण कृषि मौसम सेवा योजनेतील		

तज्ञ समितीच्या शिफारशीनुसार तयार करून प्रसारित करण्यात आली.

अधिक माहितीसाठी नजीकच्या कृषी विद्यापीठाचे केंद्र किंवा महाराष्ट्र शासनाचे कृषी अधिकारी यांच्याशी संपर्क करावा.